

Fraværende.

Sagd; Nyholm, E. C.; Nee; Nimestad, C. B.; Schönheyder (lyg); Turen; Christensen, S.; Foinnesbed; Hansen, C. (lyg); Holstein.

Sagen gaar nu til Landstinget.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Besættelsen af ledige Sognekald med Overlærere.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2069—72.)

Ordføreren: Thingets ærede Medlemmer ville vide, under hvilke Omstændigheder dette Lovforslag er kommet for Dagen. Jeg havde ikke tænkt mig, at jeg skulde fremkomme med et saadant Forslag, men den afvigende Mening, som jeg har om det nys vedtagne Forslag, og den Form, som mine Undringsforslag til, har gjort det nødvendigt for mig, hvis jeg vilde indløse mit givne Løfte, at fremkomme med min Tanke i Lovsform. Den Forhandling, hvortil jeg nys har været Vidne, har fuldstændig overbevist mig om, at det hele Forhold, hvorom der her er Tale, er saa indviklet, saa uklart, saa fuldt af Fortids Grindringer og saa vanffeligt at indordne under Nutidens Forhold, at der for den, som netop har søgt at trænge ind i disse Forhold og at sammenligne dem med de forskellige Livsværelser, som netop gøre sig gjældende omkring i Samfundet, kunde være god Grund til at give dem en saadan Stillelse, hvormed saavel det Samfund, der kaldes Kirken, som ogsaa det borgerlige Samfund, hvori nu Kirken lever som en halv kirkelig og halv borgerlig Anstalt, kunde være tjent. Det er et lidet Bidrag til Løsningen af dette Spørgsmaal, som jeg her har forsøgt at give. Efter Forslagets Bessættelse kan jeg ikke forlange, at mange af det ærede Things Medlemmer skulle have offret det en saa indgaaende Eftertanke, at de ville se, hvorledes jeg saa lempelig som mulig dert har bragt min Anskuelse i Samklang med det nys vedtagne Forslag, men da jeg ikke har kunnet være ganske sikker paa, at dette vil blive til Lov — det

er jo udtalt fra flere Sider, og jeg kan vel altsaa ogsaa udtale det —, anser jeg det ikke for at være urigtigt at paapege den Bet, ad hvilken Lovgivningen allerede er gaaet, og som jeg finder i fuldstændig Overensstemmelse med dette Forslag. Naar man nemlig ved Aarhundredets Begyndelse har omdannet alle Degnene, som jo hørte til Kirkevæsenet, til Skolelærere, og senere har ladet disse Skolelærere, der tillige ere Kirkesangere, vælges af alle Sognets Beboere, det være sig Baptister, Mormoner eller Lutheranere, mener jeg, at man med fuldstændig Følgerigtighed maatte kunne anvende den samme Grundsætning paa de tidligere Menighedsforstandere, som vi kalde Præster. Dette er fuldstændig i Overensstemmelse med den Gang, vor Lovgivning har taget, og jeg har allerede tidligere paapeget, at det samme finder Sted med Hensyn til Kateketer. Der var nemlig Kateketer i de større Sognekald i Kjøbstæderne, men man har troet, at de vilde gøre større Nytte ved at være Lærere i Borgerkolerne, og derfor har man omdannet Kateketerne, som oprindeligt vare geistlige Embedsmænd, til at blive et Slags borgerlige Embedsmænd, idet man lod dem blive Førstelærere ved Borgerkolerne. Det er ikke Andet, end hvad jeg har tænkt her at ville gøre gjældende. Naar man siger, at der er en Nødvendighed for under et saa indviklet Forhold at klare Sagen en lille Smule, saasnart man forsøger en Mening, der er Ens Overbevisning, vil jeg udtryffeligt sige, at der ved dette Forslag aldeles ikke er Tale om at sætte Overlærere istedet for Præster i de forskellige Sogne, men der er blot Tale om den Side af den præstelige Virksomhed, som vender ind imod det borgerlige Samfund, og jeg har troet, at samtlige Beboere, hvad Trøstbessendelse de end have, maatte med Hensyn til denne Side have Leilighed til at medvirke ved Ansættelsen paa samme Maade, som det sker nu med Hensyn til Skolelæreren, uagtet de samme Skolelærere om Søndagen kunne være Kirkesangere. Kirke- og Undervisningsministeren kan jo efter de Lovbestemmelser, jeg har taget op efter det andet Lovforslag, og som altsaa have Things Samstemning, sikkre sig, at de Mænd, der paa den